

ACC. N:R M. 15835: 1-4.

Landskap: Småland Upptecknare: Kerstin Persson, Åyd
Härad: Konga Berättare: Per Pettersson
Socken: Hemmasjö Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1935 Född år 1875 i Hemmasjö

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4
Julseder. s. 1-4.

Skriv endast på denna sida.

Gamla julsedes i minn hemtrakten.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning
vid Lunds universitet

För i tiderna fanns det inga ljus att köpa, utan Smålands
man stöpte ljus i hemmen. Kronobergs län

Det slaktades och bakades mycket. På Hemmesjö
dan i början av december fick grisarna släppas li- socken.
vet till för att förvandlas till alla sorters läckra rät- Konga hd
ter. Kow, skinka och sylta fick sig saknas i något hem.
Allt julstet skulle byggas hemma. Det skulle finnas
minst två sorters dricka, julöl som var det bästa, och
juldicka som var svagare.

Bredd skulle baka så mycket, att det räckt
te till grisk. Den sista kakan skulle man ge oxarna
när vårarbetet började, för att de skulle bli starka.

Hela familjen skulle ha nya kläder till jul.
En skrädare anställdes, som sydde kläderna till dem.
Första gången de hade sina nya kläder på sig, skulle de
gå till kyrkan, för de trodde, att kläderna höll mycket

Längre då.

Sedan kom den välbehörliga städningen. Det fejjades och gjordes rent i varje vä. När allt var i ordning, började det egentliga julfirandet.

Julafton skulle alla doppa i grytan." Senare på eftermiddagen dukades en julbord med alla sorters god. mat. När de hade ätit på kvällen skulle de lägga sig tidigt, för julstämman började tidigt på morgonen.

Varje barn i familjen fick en julhör. Den bestod av alla sorters kaker. Julhörerna skulle inte röras förrän efter Tjugondag Knut.

För ännu också djuren i ladugården skulle vetas, att det var jul, gick man ut och gav dem extra förplägning på juldagsmorgnarna. Fåglarna skulle ha va en "julkärra."

Man fick inte glömma bort husstomten. Han fick en stor få gröt, som sattes ut på gården.

Annars troddes det, att man blev missnöjd och lämnade gården.

Julnatten skulle det vara ljus i stugan, för andarna skulle komma på besök. Och på så sätt hälsades de välkomna.

Julottan började redan klockan fyra. Människorna gingo till kyrkan i stora skror och lyste sig med blos. Framkomna till kyrkan ställde de upp sina blos på kyrkbacken, där de fick stä och brinna, tills de stocknade. På hemvägen hade de så brätt, de sprang genvägar tvärs över åker och ängar, för de trodde, att den som kom först hem, fick sin gröda först inbärjad.

På annandagsmorgonen kommo steffansridderne. De kallades så därför, att de gingo från gård till gård och sjöng Steffans visa. De skulle också se till, att allt var riktigt i ordning i ladugården. Var det ej det, vände de upp och ned på spannan och redskap, för att det skulle synas, att de varit där.

Därpå började de stora julkalaserna, som
varade ända till efter jul. Då var det kulan på de flesta
ta gårdarna.

Tjugoondag kom till julen slut. Då
klädde några ungdomar ut sig, försedde sig med en
riklig björkrisost och gingo från gård till gård
och sojade ut julen.

Meddelat av Per Petersson född år 1875 i Hemmesjö socken.

Södra Bräde, Hemmesjö socken Ängst den 6 jan. 1935
Kerstin Persson.